Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	WF - Gedania Cassubia. Kaszubi i kaszubszczyzna w krajobrazie kulturowym Gdańska, PG_00179166		
Kierunek studiów	Kryminologia (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2025/2026
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na odległość (e-learning)
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski polski, okazjonalnie kaszubski
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Justyna Pomierska	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Justyna Pomierska	

Formy zajęć

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30

W tym liczba godzin zajęć na odległość: 30.0

Adresy kursu na platformie eNauczanie:

Moodle ID: 12965 Gedania Cassubia. Kaszubi i kaszubszczyzna w krajobrazie kulturowym Gdańska. Wykład ogólnouczelniany w semestrze zimowym 2025/26
https://mdl.ug.edu.pl/course/view.php?id=12965

Aktywność studenta i liczba godzin pracy

Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	18.0	50

Cel przedmiotu

Cykl 10 wykładów od października do grudnia, dotyczy spraw Kaszubów i Pomorza w różnych dziedzinach: historia, socjologia, antropologia, etnolingwistyka, literaturoznawstwo i językoznawstwo - co roku inny temat/ problem. Poszerzenie wiedzy o Kaszubach (ludzie i region) i kaszubszczyźnie (kultura i język). Tytułowe hasło: "Gedania Cassubia" staje się okazją do refleksji filologów, kulturoznawców i etnologów, historyków, muzykologa i socjologa nad obecnością Kaszubów i kaszubszczyzny we współczesnym i historycznym krajobrazie kulturowym Gdańska.

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
		Student: - ma podstawową wiedzę z zakresu antropologii Kaszub i Pomorza (K_W08) ; ma podstawową wiedzę na temat geograficznego, kulturowego, etnicznego i religijnego zróżnicowania Europy, a w szczególności Polski i Pomorza (K_W10); - ma zaawansowaną wiedzę o historii Kaszubów na tle historii Polski zorientowaną na praktyczne wykorzystanie w wybranej sferze działalności naukowej lub społecznej (K_W09) - ma wiedzę o znaczeniu komunikacji międzykulturowej w kształtowaniu postaw tożsamościowych, szczególnie na obszarze Kaszub (K_W14). Student: - potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z różnych źródeł mówionych i pisanych (K_U01); posiada umiejętności badawcze praca stylistyczna (K_U01; K_U04; K_U08) rozmowa z wykładowcą w grupie po wykładzie (K_U01; K_U04) Strona 2 z 3 niezbędne do ukierunkowanej analizy zjawisk kulturowych, szczególnie dotyczących obszaru Kaszub i Pomorza (K_U04); - potrafi napisać esej lub inną wypowiedź stylistyczną z wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznych oraz źródeł (K_U08). Student: - rozumie potrzebę dbania o dziedzictwo narodowe, poprawność i czystość języka dla zachowania tożsamości jednostkowej i zbiorowej, ma świadomość kompleksowej natury języka oraz złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń (K_K08).	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	Wykład kaszubologiczny (cykl 10 wykładów od października do grudnia) dotyczy spraw kaszubskich w różnych dziedzinach nauk: historia, socjologia, antropologia, etnografia, literaturoznawstwo, językoznawstwo, muzykologia i in. Temat przewodni'25: **Kaszubi i kaszubszczyzna w krajobrazie kulturowym Gdańska**. Unikatową cechą wykładu jest zmienna osoba wykładowcy; o wygłoszenie prelekcji poproszeni zostają najlepsi w swoich dziedzinach kaszubolodzy. Wykład poszerza wiedzę o Kaszubach (ludzie i region) i kaszubszczyźnie (kultura i język), nadto w szczególny sposób kształtuje tożsamość Pomorzan. Każdy wykład składa się z dwóch części: **1) nagranie** (ok. 30 minut, zob. YouTube) do odsłuchania przez studenta przed **2) spotkaniem** z prelegentem (MS Teams, poniedziałek 17.00-18.30), które otwiera przestrzeń dialogu, co jest bardzo korzystne dla rozwoju zainteresowań i predyspozycji badawczych słuchaczy. Wykłady *2025: Gedania Cassubia.* Kaszubi i kaszubszczyzna w krajobrazie kulturowym Gdańska wygłoszą: dr Mirosław Kuklik (Muzeum Północnokaszubskie we Władysławowie) ETNOLOGIA - Polska (?) na fischmarku. Rybacy kaszubscy w Gdańsku prof. dr hab. Witosława Frankowska (Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku) MUZYKA - A w Raduni krwawa woda Kaszubi i kaszubszczyzna w krajobrazie muzycznym Gdańska. dr hab. Sylwia Bykowska (Instytut Historii PAN) HISTORIA - Kaszubi w oczach gdańskich urzędników po 1945 roku. prof. UG, dr hab. Lucyna Warda-Radys, prof. dr hab. Izabela Kępka (Wydział Filologiczny UG) JĘZYKOZNAWSTWO - Językowa kreacja Kaszubów i kaszubszczyzny w utworze Śpiewaj ogrody Pawła Huellego prof. dr hab. Tadeusz Linkner (Kościerzyna) LITERATUROZNAWSTWO - Moje spotkania z Jerzym Sampem dr Grzegorz Schramke (Wydział Filologiczny UG) LITERATUROZNAWSTWO - Obraz Gdańska w Legendach gdańskich" Jerzego Sampa dr Bartosz Dąbrowski (Wydział Filologiczny UG) LITERATUROZNAWSTWO - Kaszuby w twórczości Róży Ostrowskiej dr Magdalena Sacha (Wydział Filologiczny UG) KULTUROZNAWSTWO - Witacze i patroni. O kaszubskości" w przestrzeni informacyjnej miasta prof. UG, dr hab. Miłosława Borzyszkowska-Szewczyk (Wydział Filologiczny UG) LITERATUROZNAWSTWO/ BADANIA NAD PAMIĘCIĄ - Kaszubi i kaszubszczyzna w gdańskich mitach. prof. dr hab. Cezary Obracht-Prondzyński (Wydział Nauk Społecznych UG) SOCJOLOGIA - Nauka media sztuka. Kaszubi w życiu intelektualnym i artystycznym Gdańska. Próba portretu zbiorowego. Link do spotkania i link do nagrania na stronie Wydziału Filologicznego, na kaszubi.pl, pcen.gda.pl i na platformie edukacyjnej MESTWIN. W ostatnich latach powstały cykle, np. 2022 *Zrozumieć Kaszuby. W kręgu podstawowych zagadnień naukowych i społecznych* https://www.youtube.com/watch?v=ZVAAQ0kk0AE&list=PLb11qNzRge3Xz7WKQrdUNBzkm9YXcABPO Rozmowy z prelegentami poprowadzi dr Justyna Pomierska. Projekt jest realizowany wspólnie z Instytutem Kaszubskim, Zrzeszeniem Kaszubsko-Pomorskim i Pomorskim Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku, a finansowany w ramach zadania Etnofilologia kaszubska.

Wymagania wstępne i dodatkowe		
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się		

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
pisemna wypowiedź testowa (w tym krótka wypowiedź stylistyczna (przesłana w terminie)	50.0%	65.0%
aktywny udział w zajeciach/ głos w dyskusji	80.0%	35.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Borzyszkowska-Szewczyk M., i Obracht-Prondzyński C., *Gedania Cassubia - kaszubskość Gdańska*, Instytut Kaszubski, Gdańsk 2018, s. 218. Borzyszkowska-Szewczyk M., Obracht-Prondzyński C., i Cirocka B., *Kaszubski wanożnik po Gdańsku: znaki i miejsca w przestrzeni kulturowej Miasta*, Instytut Kaszubski, Gdańsk 2018, s. 313. Borzyszkowski J., Kulikowska K., Obracht-Prondzyński C*., Kaszubi a Gdańsk, Kaszubi w Gdańsku*, Gdańsk 2009, s. 176. Bykowska Sylwia, *Między migracją a integracją. Społeczeństwo Gdańska w latach 1945-1960*, IHPAN, Warszawa 2024, s. 478. Kępka I., i Warda-Radys L., *Językowa kreacja Kaszubów w utworze Śpiewaj ogrody Pawła Huellego*, Język - Szkoła - Religia, 2018, t.13, s. 6686. Kuklik M. i in., *Frischmarkt w Gduńsku*, Wydawnictwo Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego, Gdańsk 2013, s. 22. *Linkner T., Pamięci Profesora Jerzego Sampa, Językowy, literacki i kulturowy obraz Pomorza, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2016, t. 3, s. 1621.* Obracht-Prondzyński C., i Łuczeczko P., *Wielokulturowość Gdańska - problem, szansa czy ryzyko?*, Miscellanea Anthropologica et Sociologica, 2019, t.20, s. 107121. Róża Ostrowska. *Bibliografia oraz trzy szkice o życiu i twórczości*, oprac. A. Fac, Gdańsk 2014. *Pro Memoria Róża Ostrowska* (red.) s. Kwidzińska (1926-1975), Gdańsk-Wejherowo 2003.
	Uzupełniająca lista lektur	Obracht-Prondzyński C., Kulikowska K., Fopke T., *Współczesna kultura kaszubska. Terôczasnô kaszëbskô kùltura*, Gdańsk-Gduńsk 2018. *Gniazdo Gryfa: słownik kaszubskich symboli, pamięci i tradycji kultury*, Obracht-Prondzyński Cezary (red.), Instytut Kaszubski, Gdańsk 2020 (wybrane hasła) R. Ostrowska, Wyspa J. Samp, Legendy gdańskie P. Huelle, Śpiewaj ogrody

	Adresy eZasobów	Podstawowe https://etnotank.pl/raporty-i-opinie/kaszubi-na-pomorzu/ - Kaszubi w społeczności pomorskiej: tożsamość, stereotypy, relacje w świetle najnowszych badań. https://etnotank.pl/raporty-i-opinie/kaszubi-w-wielkim-miescie/ - Kaszubi w wielkim mieście – formy i specyfika aktywności kaszubskiej w Gdańsku. Raport Etnotanku IK https://gedanopedia.pl/ - Gedanopedia jest internetową wersją Encyklopedii Gdańska wydanej w 2012 roku przez Fundację Gdańską Uzupełniające https://kaszubopedia.pl/ - wybor haseł z: Gniazdo Gryfa: słownik kaszubskich symboli, pamięci i tradycji kultury, Obracht-Prondzyński Cezary (red.), Instytut Kaszubski, Gdańsk 2020.
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Na ocenę końcową składa się: aktywny udział w wykładzie (obecność i pytanie zadane wykładowcy zapisane na czacie spotkania) i napisanie TESTU na koniec w tym krótkiej wypowiedzi stylistycznej (2 tys. znaków). Warunkiem koniecznym uzyskania zaliczenia jest obecność na min. 7. spotkaniach. Tematyka testu i wypowiedzi stylistycznej dotyczy tematyki wykładu. Na ocenę końcową składa się kryterium obecności (z uwzględnieniem wyjątków opisanych poniżej) i ocena testu. Nieobecność na poniedziałkowym spotkaniu (warunek konieczny zaliczenia wykładu patrz wyżej) można wyrównać dodatkową wypowiedzią stylistyczną - o tematyce/ problemie opuszczonego spotkania - nadesłaną najpóźniej dwa tygodnie po dacie nieobecności (na mail głównego prowadzącego). Ramowe kryteria oceny: bdb - min. 9 odbytych spotkań+ ocena pracy min. dobra+ , db+/ db - 8 odbytych spotkań + ocena pracy min. dobra, dst+/ dost - 7 odbytych spotkań + praca oceniona pozytywnie.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.